

Hordozzátok egymás terhét

Jubileumi hálaadás a Szent Pál bazilikában

Róma, 2012. július 5.

Amikor a Hajdúdorogi Egyházmegye alapításának századik évfordulójára rendezett zárándoklaton Szent Pál apostol bazilikájában imádkozhatunk, akkor a Galatákhoz írt levél csodálatos szövegéből ezt hallottuk: „*Hordozzátok egymás terhét, így teljesítitek Krisztus törvényét!*” (Gal 6,2)

Hordozzátok a terhet, mert a teherhordozás krisztusi törvény! Ezt adta át nekünk, így élt ő maga, így tanított minket is: „*Az Emberfia nem azért jött, hogy szolgáljanak neki, hanem hogy ő szolgáljon, és életét adja váltságul sokakért*” (Mk 10,45). Ez volt az ő teherhordozása, ettől lettünk mi keresztények, ettől lettünk mi Krisztus egyháza. Így hordozott bennünket, magyar görög katolikusokat is áldott, teremtő méhében a történelem Ura, így dédelgetett, és várta, hogy megszülessünk, mint ahogy várta Mária, hogy áldott, isteni terhének életet adjon, így várta, hogy felnövekedjék, és képes legyen maga is hordozni a terhet. Ma ennek a teherhordozásnak a gondolatkörében akarunk ünnepelni és hálát adni.

„*Hordozzátok egymás terhét, így teljesítitek Krisztus törvényét!*” Hálát adunk Istennek azokért, akik hordozták ezt a terhet. Évszázadokon át hordozták a magyar hívek mint kedves vágyat, mint kielégítetlen kívánságot a saját nyelvű liturgia és a saját egyházmegye iránt, és végül ez beteljesedett.

Áldott legyen azok emléke, akik bejegyezték nevüket a történelem könyvébe: a hajdúdorogi hívek által vezetett nemzeti zárándoklat 1900-ban, boldog emlékű XIII. Leó pápa, aki kegyesen fogadta a zárándoklatot, és elindította a folyamatot, aztán Szent X. Piusz pápa, aki megalapította az egyházmegyét, és ezzel új lendületet adott a magyar görög katolikuság fejlődésének. Nem véletlen, Isten gondviselésének öröktől eltervezett gondolata volt az is, hogy éppen az a szentéletű pápa alapítsa meg az egyházmegyénket, aki a maga jámborságában a szent eucharisztianak a hívek lelkiületében és tiszteletében való elmélyítésével írta be nevét a keresztény lelkiség történetébe. Így indult meg szentpüszai gondolatokkal a mi magyar népünk fejlődése is.

Így kellett a terhet hordozni azoknak, aki átvették ezt az örökséget. Ezen alkalommal hálásak vagyunk államunk mindenkori vezetőinek, akik az alapítás nehézségei, vagy a két világháború által megtépázott nemzeti öntudat és nemzeti gazdaság körülményei között is felkarolták ezt a szegény kis népet. Mindig örömmel éreztük a római katolikus egyház vezetőinek és híveinek szeretetét és támogatását. Így vagyunk hálásak egyházmegyénk első két püspökének, Miklóssy Istvánnak, aki a kezdet nehézségein segítette át népünket, és Dudás Miklós püspök atyának, aki a világháború és az utána következő szörnyűségek közepette őrizte, óvta, egyházzsakadástól védte meg egyházát. Ők nagy részt vettek magukra ebből a teherből.

De ha arra gondolok, hogy kik viselték ezt a terhet, akkor meg kell emlékeznem, tisztelettel és kegyelettel, azokról a papokról, megnevezhetőkről vagy névtelenekről, akik az elmúlt száz évben, meg azelőtt is, a vállukon hordozták ezt a népet, akik vállalták a görög katolikus papságnak szegény, egyszerű, kiszolgáltatott körülményeit, és nem akartak mást, csak a hívek terhét viselni, akik az életüket mindenestül ennek a népnek a szolgálatára szentelték. Ezen a helyen köszönetet kell nyilvánítani elhunyt és élő papjaink családjainak is, a feleségüknek, a gyermekeiknek, mert ők osztoztak ebben az életben, ők is viselték azokat a

hátrányokat, amelyeket papságunk kezdettől fogva magával hordozott, ők is részesei voltak annak az áldozatnak, amely sokszor keresztény és emberi hősiességet követelt tőlük. Áldott legyen az emléküik, hogy sem ők, sem családjaik nem akarták letenni a terhet, nem áldozták fel a napi gazdagság kedvéért azt a küldetést, azt a történelmi hivatást, amit Isten jelölt ki nekünk.

Hálásak vagyunk legfőképpen híveinknek, az egyszerű embereknek, a szegény kis szabolcsi vagy hegyvidéki egyházközségeknek, akik a maguk egyszerűségében és szegénységében élték a kereszténységet, védték a magyar görög katolikus egyház hagyományait, akik hősiessen ragaszkodtak papjaikhoz, eltartották őket. Ez a nép évszázadokon át nagy terhet vállalt magára, valóban a vállukra vették az egyháznak a terhét, és ha nincsenek ezek a kis emberek, ezek a szegény egyházközségek, lehet, hogy már eltűntünk volna a magyar történelem színpadáról. Áldott legyen az Isten, aki történelmünknek ezekben az időszakokban adott embereket, vezetőket és egyszerű hívőket, akik roskadtak a teher alatt, de végig vitték azt! Legyen áldott az emléküik!

„*Viseljétek egymás terhét, így teljesítitek Krisztus törvényét!*” Ha erről beszélünk, gondolnunk kell arra, hogy mi is ez a teher, amit hordozni kellett. Jól tudjuk, részben már el is mondtam, nekünk, az egyház vezetőinek, viselnünk kellett a hívek terhét. Úgy kellett élnünk, irányítanunk egyházunk életét, hogy érezzék: minden a hívekért történik, minden az ő jó érzésüket, otthonos érzésüket kell, hogy táplálja, az ő lelki üdvösségüket szolgálja. Ezért alapított minket egyháznak Krisztus, ezért engedte meg, hogy magyar görög katolikus híveink önálló egyházban éljenek.

Viseltük híveink terhét, és tudtuk, hogy ezzel nem kis terhet veszünk magunkra, hiszen görög katolikus híveinknek jó része az az országnak a leginkább elmaradott és elszegényedett rétegéhez tartozott. De hát „*boldogok a lelki szegények, mert övék a mennyeknek országa*” (Mt 5,3), boldogok, akik megbecsülik a szegénységet, a szegény embereket, a szegény híveket. Így könnyebb viselni a terhet. Isten mindig adott szeretetet, elég szeretetet, hogy tudjuk viselni híveink terhét.

Viseltük magyar népünknek a terhét, annak a népnek a terhét, amelyet az elmúlt évszázadban annyiszor megtépáztak, annyiszor kizsákmányoltak. Az első világháború, majd az utána következő országcsönkítés, a világháborúk közötti világégés és szegénység, a második világháború kegyetlen áldozataival és utána a megszállással, az elnyomás negyven esztendeje, mind-mind olyan teher, hogy ha együtt nézzük ezt, akkor elmondhatjuk: erre a népre, a magyar népre és ránk, magyar görög katolikusokra az Úristen annyi terhet rakott, amennyit talán csak az első, vértanú századokban kapott a kereszténység. De mi viseltük ezt a terhet, magyar népünk terhét, nem kiválni, nem elkülönülni akartunk, hanem áldozatot vállalni, áldozatot hozni. Hordozni akartuk a magyar szegénység átkát, a magyar betegségek sorvasztását, a magyar tudatlanságnak, sokszor műveletlenségnek a hátrányait, és mindezt azért tettük, mert segíteni, javítani, üdvözíteni akartuk népünket. Nem bántuk meg, hogy ezt megtettük, mert magyarságunk él és erősödik, magyar görög katolikusságunk nemcsak száz éves jubileumot ünnepel, de életében, működésében megerősödve néz a jövő elé.

Viseltük a terhet. De hiába viselték volna elődeink a terhet, hiába hordoztuk volna a terhet, ha nem lett volna ott mellettünk Krisztus, aki a mi terhünk és teherhordozónk. Ő a mi minden terhünk, ő, aki vállára vette a keresztet, és a kereszten mindnyájunk bűnét, a kereszttel mindnyájunk történelmét és hányatottságát felvitte a Golgota magasságára, és ott a kereszten a mi magyar egyházunk életét, nehézségeit, szenvedéseit is a mennyei Atyának ajánlotta.

Ő, Krisztus az egyetlen teher, amit a vállunkra vehetünk, ezt hordozzuk híveink sorsában, történelmünk hányatottságaiban, ezt viseljük imádságban és papi szolgálatban, ezt

hordozzuk most is, amikor a Katolikus Egyház központjába zarándokolunk, hogy hálát adjunk Istennek. Megállhatunk a keresztet hordozó Krisztus előtt, és alázatosan elmondhatjuk: mi sem dobtuk el ezt a keresztet, sem a szenvedés krisztusi keresztjének terhét, sem a Katolikus Egyház egységének Szentlélektől ihletett terhét, mi mindent vállaltunk ezért a teherért.

Krisztus a mi terhünk, de ő az egyetlen teherhordozónk. Ő visel a vállán most is bennünket, ő segít, hogy a mai nehézségeinket is áthidaljuk, hogy a mai teher alatt se rogyjunk össze, hanem bízzunk abban, hogy aki terhet rakott a vállunkra, az maga segít azt velünk együtt cipelni.

„Viseljétek egymás terhét, így teljesítitek Krisztus törvényét!” Ha ezt a mondatot olvasom, nem tudom személyes meghatódottság nélkül értelmezni azt, mert ez az egyház elviselt, hordozott engem mint papját, mint püspökét. Vállalta a nehézségeket, amelyeket én okoztam, elnézte a hibákat, bátorított a szolgálatban, megerősített a gyengeségben. Nem tudtam volna egyedül viselni ezt a terhet, ha nem érzem magam mögött paptestvéreim és híveim teherhordó, erős vállát, és főleg Krisztusnak keresztet hordozó bátorságát.

Mindnyájan így állunk most Isten előtt. Elhoztuk a magunk, a családunk, az egyházközségünk, az egyházunk terhét, és azt akarjuk, hogy az Krisztus keresztjétől legyen áldott, Krisztus vállától legyen könnyebb, hogy ha majd letehetjük ezt a terhet, akkor elhiggyük Krisztus igazát, amit ő öröktől fogva tudott: *„Az én igám édes, az én terhem könnyű”* (Mt 11,30).